

KSZTAŁCENIE CYKLICZNE

2006 / 2007

Sfumato® – Spływające czytanie®

ABC MUSIC®

Mgr. Zuzana Juhásová, nauczycielka w SP

ZŠ, Školská ulica 482, 966 01 Hliník nad Hronom <http://www.zshlinik.edu.sk>

Thu 05/24/2007, 16:38

1) Na seminarium przyszłam...

... polecono mi, pod wpływem opinii pedagogów
... z niedowierzaniem, ale i z ciekawości
... z przekonaniem o potrzebie zmian, o udoskonaleniu zdolności czytania wśród uczniów

Z techniką „Spływające czytanie” autorstwa dr Márii Navrátilovej po raz pierwszy spotkałam się na szkoleniu w PPP w miejscowości Žiar nad Hronom cztery lata temu. To szkolenie dotyczyło innej tematyki, ale wykładowca zwracała również uwagę na istnienie tej techniki czytania. Później, chyba rok temu, o tej technice ponownie wspomniano na szkoleniu o nazwie „Przyczyny, przejawy oraz możliwości wykorzystania najnowszych osiągnięć reedukacji specyficznych rozwojowych zaburzeń w nauce”. Szkolenie miało miejsce w Prievidzy. Obiecali nam także możliwość udziału w seminariach w wypadku, że uda im się je zrealizować.

Jestem nauczycielką oraz pedagogiem specjalnym na pół etatu w Szkole Podstawowej w Hliníku nad Hronom. Zgłoszenie na seminarium pani dr Márii Navrátilovej mi przekazała pani dyrektor, mówiąc: „Zuzanno, niech pani na to spojrzysz i zdecyduje, czy to możemy wykorzystać. Jest to nauka czytania za pomocą jakiejś śmiesznej śpiewanej techniki.” Nawet nie miała pojęcia, jaką olbrzymią radość mi sprawiła. Na „zwiady” wysłano dwóch pedagogów. Współcześnie uczestniczę tylko ja. Wydaje mi się, że dużą rolę w tym, dlaczego pojechałam tylko ja, odegrały finanse. Dlatego doceniam, że kształcenie przebiegało w popołudniowych godzinach. W przeciwnym wypadku nie mogłabym tak uparcie dążyć do swego celu. Pracuję z uczniami wywodzącymi się ze środowiska słabszego socjalnie i wychowawczo, którzy mają zaburzenia w nauce, dlatego z ogromną chęcią wykorzystam wiadomości pozyskane na tym szkoleniu. Jest mi przykro tylko z powodu tego, że o początku szkolenia dowiedziałam się dopiero w lutym.

2) Spotkanie mi dało...

... nowe spojrzenie na technikę czytania
... radość poznania nowego trybu uczenia nietradycyjnym sposobem
... wystarczające wskazówki, w jaki sposób pracować podczas nauki czytania

Najpierw mnóstwo nowych wiadomości, doświadczeń i przyjaciół. Wzięłam udział w trzech cyklach kształcenia ze zgodą moich przełożonych a w dramatyzacji już z własnej woli. Kierownictwo szkoły uważało dramatyzację za zbędną rzecz. Pomimo wszystko nie żałuję swej decyzji, ponieważ te cztery godziny umożliwiły mi inaczej spojrzeć na wykorzystanie dramatyzacji podczas lekcji. W ostatnich czasach coraz częściej spotykamy się z niepowodzeniem w czytaniu naszych uczniów. Dlatego myślę, że zależy na tym, żeby potrafić zapobiegać takiemu zjawisku, a nie starać się go wyeliminować, kiedy już istnieje. Kolejną ważną rzeczą jest podnoszenie zdolności pedagogicznych oraz wykształcenie nauczycieli, ponieważ to oni tworzą podstawę i konieczność kształcenia każdego ucznia. I właśnie z tego powodu pracownicy oraz pedagodzy nie powinni się wahać, finansując podobne spotkania.

3) Na własnej skórze...

... nie wszystko jest każdemu uszyte na miarę
... czasami człowiek nie ma ochoty zmieniać znane mu techniki
... to, co nic nie kosztuje, niczego nie jest warte

Wysoko oceniam nietradycyjny sposób prowadzenia wykładów przez p. dr Márię Navrátilovą. Coś takiego człowiek potrafi tylko na podstawie własnych doświadczeń i długoletniej praktyki. Autorka cały czas starała się stworzyć przyjazną atmosferę, pewnie dlatego, żebyśmy sami poczuli się jak uczniowie, wczuli się w ich rolę. Obudziła w nas małą dziecięcą duszę do takiego stopnia, żeśmy ciężko pracowali z literkami, rywalizowaliśmy między sobą, zapominając przez chwilę, ile lat właściwie mamy. Prawdą jest, że wielu nauczycieli nie ma ochoty na zmiany form nauczania, do których są przyzwyczajeni. Zgadzam się również z tym, że to, co nic nie kosztuje, niczego nie jest warte. Człowiek, który uzyskał wyniki swej pracy za pomocą długoletnich badań we współpracy z wieloma ekspertami, zasłuży na nagrodę. Z radością przekażę wiadomości i doświadczenia ze seminarium moim kolegom, ale jestem pewna, że nie dam rady przekazać je w tak interesujący sposób jak pani Navrátilová. Chodzi o naukę na podstawie przeżyć, którą każdy nauczyciel żadny wiedzy musi doświadczyć na własnej skórze. Szkoda, że kompetentne organy nie wspierają projekt ABC Music w dostatecznej mierze. Szczególnie, kiedy mnóstwo pedagogów ocenia go za znakomity, mam na myśli nauczycieli, którzy sami w praktyce przekonali się o skutkach tej metody, potwierdzonych sukcesami swych uczniów.

4) Lektorka oraz autorka w jednej osobie...

... pełna twórczej energii
... zarówno inspirująca jak i koncepcyjna
... dowcipna i profesjonalna

Autorka swym temperamentem i niewiarygodną energią twórczą wywarła na mnie niesamowite wrażenie. Podczas wykładów wykorzystywała chwile napięcia i uwolnienia, które są potrzebne, żeby utrzymać uwagę uczniów w czasie lekcji. Wyniki swej pracy ma ciekawie udokumentowane, mogliśmy je oglądać nawet na pokazach video. Ma znakomity talent organizacyjny. Pokazała nam, w jaki sposób przez wytwarzanie wewnętrznych obrazów oraz charakterów postaci trzema prostymi etudami, osiągnęliśmy wspaniałe wyniki u naszych uczniów.

5) Metodyka Sfumato...

... jej świetne opracowanie oraz poszczególne kroki
... umożliwia rozwój podstawowych zdolności
... wytwarza pozytywne nastawienie do czytania

Sfumato – czy inaczej Spływające czytanie – jest dogłębnie opracowaną metodą. Należy do obszaru myślenia inkluzyjnego, co oznacza, że zawiera w sobie indywidualne podejście uwzględniające specyficzność wieku. Dziecko skupia się, jest skoncentrowane i aktywne zarazem. Każdemu dziecku umożliwia wybrać swoje indywidualne tempo zgodne z jego organizmem (przy przetwarzaniu CSN) oraz wytworzyć sobie bezbłędny stereotyp dynamiczny. Uwalnia od złych przystosowań podczas czytania oraz niepotrzebnych zaniedbań. Ułatwia przenoszenie informacji przez zmysły oraz ich przetworzenie. Poszczególne narządy biorą udział w procesie uczenia się, nawiązują na siebie w kolejności WZROK – GŁOS – SŁUCH. Sfumato opiera się na technice legato – przyłączenie głoski do głoski. Uczeń doskonale analizuje słowo. Metoda obejmuje analityczno-syntetyczne kroki metodyczne a opiera się na wytwarzaniu napięcia wewnętrznego. Dzieci się uczą: **a)** pracować z oddechem i głosem przy dotrzymywaniu higieny głosu; **b)** głoskę w kolejności *OSBUA*; **c)** intonować tekst według pani nauczycielki; **d)** czytać ze zrozumieniem, czyli nie tylko sama znajomość pojęć, ale również doskonałe opanowanie techniki czytania. W nauce wykorzystują twórcze pomoce naukowe. Nauka i utrwalanie poszczególnych głosek przebiega pod znakiem zabawy, jest łatwa i prosta dla wszystkich dzieci.

6) Co najbardziej wartościowego wynoszę z seminarium...

... dla mnie
... dla dzieci

Wartościowe wiadomości, doświadczenia, materiały metodyczne, które będę się starać wykorzystać podczas rozwiązywania problemów dzieci zintegrowanych w nauce. Dla uczniów twórcze pomoce naukowe oraz mnóstwo pomysłowych zabaw, które wykorzystam w procesie nauczania.

7) Słowo na zakończenie:

- **Dotychczasowe doświadczenia: Gdzie zauważa Pani/Pan najważniejsze braki w nauce czytania (pisania) w słowackiej szkole?**

Nasi pedagodzy pracują pod presją czasu, którą stwarza obowiązek dotrzymywania programu nauczania. Tą presję często niechcący przenoszą na swoich uczniów kosztem jakości nauczania. W naszych szkołach, podczas nauki pisania, najpierw uczy się litery A, która jest dosyć skomplikowanym znakiem graficznym. Nauczyciele nie koncentrują się specjalnie na uczniach problematycznych, ponieważ zwyczajnie brakuje im na to czasu. Nie kładą potrzebnego nacisku na konieczność świadomego prowadzenia aparatu wzroku. W naszych elementarzach znajduje się tekst pisany dwoma nawet i trzema kolorami, co zmusza uczniów do niewłaściwego ruchu wzroku. Zbyt mało czasu mamy do dyspozycji na ćwiczenie pisanego tekstu, co uniemożliwia utrwalenie poszczególnych grafemów.

- **Gdzie Pani/Pana zdaniem pedagodzy najczęściej popełniają błędy?**

Wielu pedagogów nie wymaga od uczniów deklamacji czytanego tekstu. Nie przywiązują wagi do czytania ze zrozumieniem. Z powodu braku czasu nie poświęcają wystarczająco dużo czasu na utrwalanie poszczególnych głosek i sylab, co może się przejawiać przez np. podwójne czytanie u słabszych uczniów, dlatego że ci uczniowie muszą się dostosowywać do danego tempa nauki. Jak nie dają rady, to powtarzają rok.

- **W jaki sposób reaguje na te braki metodyka Sfumato? W czym się różni?**

W tej technice czytania dzieci muszą przejść przez rozwój intonacyjny w taki sposób, aby nauczyły się formować – zabarwiać – ludzki głos przy dotrzymywaniu warunków higienicznych. Dzieci mają możliwość podążać własnym tempem uczenia się. Pracują z tabliczkami oraz plastikowymi literami. Uczą się orientacji w przestrzeni oraz pisać bez pisania w okresie przygotowawczym. Nauka rozpoczyna się od głoski **o** – jest to najprostsza samogłoska na wymowę i stworzenie akustyki. Kładzie się nacisk na doskonałe opanowanie techniki czytania.

- **Dlaczego autorka metodyki Sfumato podkreśla i często wkłada pierwiastek dramatyczny do nauki?**

Podczas dramatyzacji czytanego tekstu udoskonalają się obrazy oraz pielęgnuje się pozytywny stosunek do książki. Dzięki dramatyzacji opowiadań uczniowie wzbogacają swój zasób słów, uczą się wzajemnej komunikacji aktorskiej na wysokim profesjonalnym poziomie, po czym wnoszą to wszystko w proces czytania.

- **W jaki sposób powinni się przygotować nauczyciele, którzy chcieliby stosować technikę Spływającego czytania?**

Muszą przejść przez naukę na podstawie przeżyć oraz uczestniczyć w seminariach pani dr Navrátilovej. Najlepiej przeżyć to na własnej skórze.

- **Pani/Pana zdanie na prezentację metodyki w mediach...**

Dotychczas nie spotkałam się z jakąkolwiek reklamą w mediach.

- **W jaki sposób mogę pomóc w szerzeniu metodyki Sfumato?**

W jaki sposób mogę pomóc? Będę stosować tą technikę w procesie uczenia. Jeśli się uda, to pomogę, realizując projekt z wykorzystaniem metodyki Sfumato dla dzieci zintegrowanych i dyslektyków w naszej szkole.